

Spis treści

Wstęp	11
Osoby czarne w Polsce – zarys demograficzny	17
Struktura czarnej społeczności w Polsce	19
Sytuacja społeczno-polityczna w Polsce a rasa – lata 2007–2024	21
Antyczarność a Polska	25
Czarność, Białość, kolonializm a „polski rasizm”	26
W poszukiwaniu specyfiki polskiego rasizmu	28
Moje usytuowanie	31
Podziękowania	33

ROZDZIAŁ I

Pole językowe rasizmu w polszczyźnie – perspektywa semantyczna	35
Rasa w słownikach języka polskiego	35
Co to jest <i>rasizm</i> ? – rodzina wyrazów słowa <i>rasa</i>	38
<i>Jesteśmy zmianą</i> – nowe pole znaczeniowe <i>rasizmu</i>	41
Między polami i w ich środku – o <i>czarności</i> , <i>białości</i> i <i>antyczarności</i> w języku polskim	43
Słowo klucz – <i>antyczarny</i>	51

ROZDZIAŁ II

Rasizm, urasowienie/urasawianie, antyczarność	53
Urasawianie jako proces dyskursywny	54
Ideologiczność urasawiania	56
Kulturowe urasawianie Czerności	58
Od antyczarności do antyczarnego rasizmu	60
Intersekcyjność	62
Czarne ciało urasowione	64
Dyskursywna gramatyka rasy	69
Kontrolujące obrazy Czerności	71
Ile jest rasizmów? Teorie i koncepcje	74
Daltonizm rasowy – <i>rasizm bez rasistów</i>	76
Dyskursywne odrasawianie i zaprzeczanie rasizmowi	82
Dyskursywny „nowy” rasizm	84
Rasizm codzienny	87

Bierna tolerancja i mikroagresje	88
Stary i nowy rasizm: perspektywa psychologiczna	90
Rasizm wobec osób czarnych w Polsce	92

ROZDZIAŁ III

Dyskursywne badania rasizmu	107
Dyskurs	107
Opozycja MY–ONI a dominacja międzygrupowa	110
Krytyczna analiza dyskursu a rasa/rasizm	111
Dyskurs a rasizm według Teuna van Dijka	114
Semantyczne makrostruktury	115
Superstruktury dyskursu	116
Dyskurs a rasizm w historycznej analizie dyskursu	117
Rasistowskie strategie dyskursywne: nazywanie, orzekanie i metafory	118
Toposy i schematy narracyjne	121
Argumentacja, perspektywizacja i rekontekstualizacja	123
Strategie rasizmu wizualnego	125
Czarność z góry, z daleka i od tyłu	127
Kategoryzacja Czerności	129
Aktywizacja i pasywizacja Czerności	130
Multimodalne mechanizmy urasawiania – Bambo, Kali i Goga-goga	131
Symboliczne dystansowanie się do Czerności	132
Kategoryzacja kulturowa i biologiczna	133
O potrzebie dekolonizacji	137

ROZDZIAŁ IV

Językowe mechanizmy urasawiania osób czarnych	141
Rasizm językowy	141
Mechanizmy jawne i ukryte	143
Jawne językowe mechanizmy urasawiania: metaforyka „COSIÓW”	147
Ukryte językowe mechanizmy urasawiania: „język Kalego”	154
Rasonimy i nazwy osób czarnych	160
Ewolucja słowa <i>Murzyn</i>	161
Semantyka słowa <i>Murzyn</i>	166
Pragmatyka słowa <i>Murzyn</i>	168
Internalistyczny i eksternalistyczny rasistowski akt językowy	168
Efekt perlokucyjny słów <i>Murzyn/Murzynka</i>	171
#DontCallMeMurzyn	175
<i>Mulat</i> – drugie słowo na M?	180
Pozytywny efekt perlokucyjny słów <i>Mulat/Mulatka</i>	182
<i>Murzynka</i> , <i>Mulatka</i> i <i>czekoladka</i> jako akty urasawiania czarnych kobiet	184

<i>Czekoladka</i> jako intersekcjonalny akt urasawiania	188
Dryfujące znaczenia – <i>fetysz, trofeum, towar</i>	192
W stronę samookreślenia się	201

ROZDZIAŁ V

Przypadek Simona Mola	207
Kim był Simon Mol?	211
Nadkompletność i generalizacje	212
Synekdochy i animizacje	215
Hiperbole kwantytatywne	217
Makrostruktura zagrożenia	218
Perspektywizacja dyskursu o Molu	220
Perspektywa dziennikarska w ustach Białych	224
Perspektywa czarnego eksperta jako wzmocnienie perspektywy Białych	226
Obiektywizacja urasowionych sądów subiektywnych	228
Subiektywizacja (pro)czarnych sądów obiektywnych	231
Narracje medialne o urasowionym/urasawianym INNYM	234
Nie wiemy, co siedzi w ich głowach	235
Rekonstekstualizacja jako narzędzie narracji medialnej o INNYM	240
Afrykański Holocaust, polska patologia	243
Paradygmat antyczarnego rasizmu	253
Antyczarność jako paradygmat współczesności	253
Czarność – bardziej OBCA niż INNA?	255
Bibliografia	261
Opracowania	261
Słowniki	282
Analizowane książki	283
Materiały z mediów	283
Wykaz skrótowców	283